

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33496
Nom: Tècniques i procediments en treball social
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau Treball Social	Facultat de Ciències Socials	3	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau Treball Social	Mètodes, Models i Tècniques de Treball Social	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

VAZQUEZ CAÑETE ANA ISABEL

RESUM

L'assignatura Tècniques i Procediments en Treball Social forma part del Títol de Grau en Treball Social de la Universitat de València, té una càrrega de 6 ECTS i s'imparteix en el tercer curs del Grau.

En l'estructura del Títol, forma part del Mòdul A: El Treball Social: conceptes, mètodes, teories i aplicació, i la Matèria A2: Mètodes, Models i Tècniques de Treball Social. Això significa que, pel seu contingut, es relaciona amb les assignatures dels diferents cursos el contingut específic dels quals és el Treball Social: Fonaments del Treball Social, Mètodes del Treball Social, Models aplicats al Treball Social, Projectes Socials, Habilitats Socials i de Comunicació en Treball Social, etc.

L'assignatura de Tècniques i Procediments en Treball Social contribueix a conformar el perfil de la titulació i pretén formar en les capacitats i habilitats necessàries per a intervenir. S'estructura en tres grans blocs docents.

El primer d'ells fa referència als processos en la determinació dels àmbits d'intervenció, orientat a identificar els diferents contextos professionals en la intervenció, reconèixer les diferents situacions relacionals complexes que es produeixen en la interacció, i identificar les tasques necessàries segons el procés (nivell micro, *meso i macrosocial).

El segon bloc se centra en les tècniques fonamentals de coneixement i intervenció, a fi d'oferir les eines de treball professional, així com els diferents suports, instruments i eines d'intervenció social aplicades.

El tercer bloc es dirigeix a aprofundir en procediments específics en la intervenció que permeten a l'estudiantat una aproximació a la resolució de conflictes a través de la mediació entre individus i grups, així com l'anàlisi professional de la pròpia pràctica, com en el cas de la supervisió.

En finalitzar aquesta assignatura, s'espera que l'estudiantat tinga els coneixements, aptituds, destreses i habilitats necessàries per a implementar la intervenció professional.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diferents contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi i transferint el coneixement a noves situacions.

Aplicar els mètodes i models de Treball Social en la interacció amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats promovent el desenvolupament i la millora en les condicions de vida, i realitzant el seguiment i valoració dels canvis dirigits a ac

Aplicar estratègies per a la identificació, intervenció i avaluació en treball social davant de comportaments, contextos i circumstàncies que configuren situacions de risc per a les persones, grups i comunitats.

Col·laborar eficaçment en equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i desenvolupament col·lectiu.

Conèixer el disseny, la implementació i l'avaluació de projectes d'intervenció social.

Conèixer els mètodes i models de treball social per a intervenir amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats segons les necessitats i circumstàncies que tinguen.

Contribuir a la promoció del creixement, desenvolupament i autonomia de les persones, i enfortir les habilitats de relació interpersonal i grupals a partir de les metodologies vinculades al treball social.

Contribuir al desenvolupament de xarxes de suport a les quals les persones poden accedir per a fer front a les seues necessitats i enfortir els resultats planificats.

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que responguen a demandes socials,

tenint en compte com a referent els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Demostrar competència professional en l'exercici del treball social.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Formular el disseny, desenvolupament i avaluació dels plans d'intervenció amb persones i amb professionals coordinant el subministrament de serveis que han de ser emprats i revisant l'eficàcia dels plans d'intervenció amb les persones implicades a fi d'ad

Interpretar la informació que proporciona la pràctica professional com a suport per a revisar i millorar les estratègies d'intervenció en situacions socials emergents.

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àmbit de coneixement, per a respondre a les diverses necessitats professionals i socials.

Resoldre situacions de crisi valorant la urgència de les situacions; planificar i desenvolupar accions per a afrontar-les i revisar-ne els resultats.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

Seleccionar la informació de manera ètica i eficaç en l'aprenentatge autònom que contribuïska a la producció de nous coneixements disciplinars i a l'aplicació professional que tinga.

Utilitzar la mediació com estratègia d'intervenció destinada a la resolució alternativa de conflictes, en les circumstàncies que ho requerisquen.

Validar el coneixement actual de les millors pràctiques del treball social per a la revisió, anàlisi i actualització dels mateixos marcs de treball.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Processos en la determinació dels àmbits d'intervenció.

1. Contextos professionals de canvi.

1.1 Contextos de canvi: característiques.

1.2 Anàlisi de la demanda (Neuburger).

1.3 Modalitats de primer contacte.

1.3 Fase d'exploració i diagnòstic.

1.4 Intervenció.

1.5 Etapes de canvi.

2. Tècniques de coneixement i intervenció.

2.- Tècniques i suports fonamentals per a l'anàlisi, registre i tractament de la informació. Tècniques de suport a la intervenció.

2.1.- Conceptualització al voltant de les tècniques.

2.2.- Classificació de les tècniques a nivell de grup i comunitari.

2.3.- Suports més utilitzats en tècniques d'ús en grup, amb col·lectius i amb comunitats.

2.4.- Altres tècniques complementàries.

3. L'entrevista: relació, tècnica, procés. La doble escolta.

3. L'entrevista sistèmica: com estableix la relació, quin n'és el procés, quines tècniques utilitza. Desenvolupament de la doble escolta.

3.1 Pressupòsits per a l'obtenció de la informació, estructura, definició del context.

3.2 Tècniques i instruments en l'entrevista.

3.3 Com formular preguntes des d'aquesta perspectiva.

3.4 Habilitats i destreses per a entrevistar.

3.5 Registre i avaluació.

4. Tècniques de registre i comunicació professional.

4.- Tècniques més rellevants en la intervenció amb els grups, amb col·lectius i comunitats.

4.1. Representacions gràfiques: Ecomapa, Culturagrama, Mapes biogràfics.

4.2. Tècniques narratives.

4.3. Narrar i Re-narrar.

4.4. Altres tècniques d'intervenció grupal i comunitària: l'arbre de la vida, línies de vida, l'equip de la vida.

4.5. Dinàmiques de grup des de la pràctica narrativa.

5. Disseny de procediments en les intervencions de suport individual i familiar.

5.- La supervisió com a garantia de la intervenció.

5.1. Concepte de supervisió.

5.2. La supervisió com a formació.

5.3. Sessions de supervisió i treballs bàsics en la supervisió.

5.4. Avaluació i processos de qualitat en la intervenció individual. Tècniques de supervisió.

5.5. Els equips reflexius.

6. Suport en el sistema familiar i sistemes socials de col·laboració.

6.1. De nou amb els contextos professionals de canvi: el context de mediació.

6.2. Conceptes al voltant de la mediació des del model circular-narratiu.

6.3. El procés de mediació segons el model circular-narratiu de Sara Cobb.

6.4. Les tècniques utilitzades en mediació a partir del model circular-narratiu de Sara Cobb.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	25,00
Preparació de classes	20,00
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00
Resolució de casos pràctics	15,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

El mapa metodològic docent, el construirem per mitjà de la utilització de diferents modalitats didàctiques:

- Classes teòriques: la lliçó magistral, en què es presentaran els continguts de cadascuna de les unitats temàtiques.
- Debats i discussions participatives sobre l'abordatge de la intervenció.
- Activitats de tipus expositiu: seminaris, presentació de treballs, instruments o eines de la pràctica professional.
- Activitats pràctiques: role-playing, resolució de casos, tallers.
- Treball en col·laboració / treball en equip de l'estudiantat.
- Tutorització de grup.

AVALUACIÓ

a) Prova escrita de resposta oberta per comprovar la capacitat d'expressió escrita, l'organització d'idees, la capacitat d'aplicació, l'anàlisi i la creativitat. 60.0 de la qualificació final.

b) Avaluació continua del treball realitzat per l'estudiantat al llarg del curs, en allò que fa referència a les competències de treball individual i en equip, a la identificació de conceptes i processos clau, així com a la preparació i resolució d'exercicis i problemes. 20.00 de la qualificació final.

c) Avaluació de supòsits pràctics en què l'estudiantat mostrarà l'adquisició de competències en relació amb la resolució de problemes, treball en col·laboració i capacitat d'anàlisi. 20.0 de la qualificació total.

En primera convocatòria, la qualificació final no es podrà dur a terme si no s'aconsegueix, com a mínim, el 50 % en cada apartat.

En segona convocatòria, es realitzarà la prova escrita corresponent a l'apartat a), a la qual se li sumarà la qualificació aconseguida en els apartats b) i c) de la primera convocatòria.

Us recordem que:

El plagi és "l'acció de deshonestat al moment de copiar en el substancial obres alienes presentant-les com a pròpies" (Reducindo et al., 2017, p. 300). I, el ciberplagi "ocorre quan es presenta un treball com a fruit del treball personal quan realment és informació copiada parcial, mitjana o totalment d'un autor sense cap mena de crèdits o bibliografia. Normalment succeeix amb textos [...] en línia" (Sarrià i De Francisco, 2018, p. 4).

No incórrer en pràctiques com les referides implica fer un ús responsable i ètic de la informació que s'utilitza en els treballs acadèmics. Les Normes APA-7a Edició són l'instrument imprescindible per a aconseguir l'honestat acadèmica tal com us indicarem en els treballs d'avaluació contínua que presenteu al llarg del quadrimestre.

Dit l'anterior, a partir del segon quadrimestre de primer curs, en totes les assignatures es prestarà especial atenció, en l'avaluació contínua de treballs, al compliment de les pràctiques d'honestedat acadèmica i respecte per la propietat intel·lectual de tercers, mitjançant l'ús de la citació i presentació de treballs acadèmics, seguint normes APA-7a edició.

També es tindrà en compte l'ús d'Intel·ligència Artificial generativa, l'ús de la qual serà restringit i responsable, seguint les següents indicacions:

- L'ús d'IA generativa ha de ser limitat i el seu abús pot tindre impacte en la qualificació.
- L'estudiant és responsable del contingut de les proves que presenta havent de justificar els detalls, errors i decisions en l'elaboració dels exercicis.
- El professorat comprovarà el seu ús i no està permès el seu ús en les proves d'avaluació (examen, treballs escrits, etc.) llevat que es permeta expressament.
- L'ús de qualsevol ferramenta d'IA ha de ser declarat en cada apartat especificant la IA utilitzada i la tasca per a la qual s'ha emprat. En cas que no aparega esta declaració i es detecte l'ús d'IA, el treball podrà ser qualificat com "0".

BIBLIOGRAFIA

- Aguilar, M.J. (2013) Acerca del Método y la Metodología. En Autora. Trabajo Social. Concepto y metodología. Ed. Paraninfo. CGTS
- Berasaluze Correa, A., Ariño-Altuna, M., Ovejas-Lara, R., Epelde-Juaristi, M. (2023) Supervisión: hacia un modelo colaborativo y transdisciplinar. Aranzadi.
- Campanini, A. y Luppi, F. (1996). Proceso metodológico. Servicio Social y modelo sistémico. Paidós Terapia Familiar.
- Canet Benavent, E. y Martí Trotonda, A. (2015) Els equips reflexius en la supervisió de Treball Social. TSNova nº 11, pp.9-17
- Cardona, J. C., & Vidal, J. F. C. (2009). Cómo determinar un contexto de intervención: Inventario para el análisis de la relación de ayuda entre el Trabajador/a Social y el Cliente durante la fase de estudio y evaluación de la situación problema. Portularia, 9(2), 17-35.<https://www.redalyc.org/pdf/1610/161013165002.pdf>
- Carrasco Coria, RM. (2013) Mediación familiar des del treball social. RTS nº198, pp. 41-49.
- Carrión, J. A. (2007). Técnicas de negociación. VI Encuentro de responsables de protocolo y relaciones institucionales de las universidades españolas. Universitat d Alacant.
- Coletti, M. i Linares, J. L. (comp.). (1999). La intervención sistémica en los servicios sociales ante la familia multiproblemática. La experiencia de Ciutat Vella. Ed. Paidós, Colección Terapia Familiar.
- Escartín, M. J. (1992). Manual de trabajo social. Ed. Aguacilar, Colección Amalgama.
- Escartín, M. J., Palomar, M. y Suárez, E. (1997). Introducción al trabajo social II. Ed. Aguacilar, Colección Amalgama.
- Escoda, E. (coord.) (2012) Habilidades sociales y de comunicación del Trabajo Social. Ed. Tirant Humanidades
- Fernández, J. (1997). La supervisión en el trabajo social. Editorial Paidós.
- Fernández, T. y Ponce de León, L. (2012) Trabajo Social individualizado. Madrid: Ediciones Académicas.
- Fombuena, J., Montagud, X., y Senent, F. (2015) Métodos del Trabajo Social: individuos, grupos y

comunidades. Tirant lo Blanch.

- Fustier García, N. (2023) Diagnóstico Social, una brújula para la acción del trabajo social. Nau llibres.
- González Calvo, V. (2005) Contextos y técnicas en el Trabajo Social Familiar. En Graciela Tonon (comp.) Las técnicas de actuación profesional del Trabajo Social. Ed. Espacio.
- Jiménez Suárez, B.A. (2020) Mediación y Trabajo Social: dos conceptos que van de la mano. Trabajo Social Hoy, nº 89, pp. 27-38
- Lázaro, S. [et al.] (2007). Aprendiendo la práctica del trabajo social. Ed. Universidad Pontificia Comillas.
- Lillo Beneyto, A. (2007) Un modelo teórico práctico para el proceso de supervisión en Trabajo Social. Portularia, vol VII, nº1-2, pp. 123-138.
- Maroto Sáez, A.L. (2023) Cartas a los que empiezan. El trabajo social desde la perspectiva relacional. Ed. Ágora Relacional.
- Martín Muñoz, A. (2011) Mediación en conflictos versus mediación en Trabajo Social. TSNova, nº 87, pp.87-93
- Moreno, A. (ed.) (2014) Manual de Terapia Sistémica. Principios y herramientas de intervención. Ed. Desclée de Brouwer.
- Munera, P. (2007). El modelo circular narrativo de Sara Cobb y sus técnicas, Portularia, vol. VII, núm. 12, 85-106.
- Munuera-Gómez, MP (2012) J. M. Haynes, Perlman, Chandler y otros autores internacionales en el recorrido de mediación y Trabajo Social. Portularia, vol. XII, núm. 2, 2012, pp. 97-108.
- Navarro, J. (1992). Técnicas y programas en terapia familiar. Ed. Paidós, Colección Terapia Familiar.
- Ochoa de Alda, I. (1995). Enfoques en terapia familiar sistémica. Ed. Herder, Biblioteca de Psicología, Textos Universitarios.
- Payne, M. (2012): Terapia narrativa. Una introducción para profesionales. Paidós.
- Poyatos, A. (coord.) (2003). Mediación familiar y social en diferentes contextos. Nau Llibres / Publicacions de la Universitat de València.
- Puig i Cruells, Carmina (2011) Trabajo Social y supervisión: un encuentro necesario para el desarrollo de las competencias profesionales. Documentos de Trabajo Social, nº 49, pp. 47-73.
- Tonon, G. (comp.) Las técnicas de actuación profesional del Trabajo Social. Ed. Espacio.
- White, M. (2002) Supervisión como conversación de reescritura de la vida. En Autor. El enfoque narrativo en la experiencia de los terapeutas. Ed. Gedisa.
- White, M. i Epston, D. (1993). Medios narrativos para fines terapéuticos. Ed. Paidós.
- Aguilar, MJ. (2013) Acerca del Método y la Metodología. En Autora. Trabajo Social. Concepto y metodología. Ed. Paraninfo. CGTS
- Berasaluze Correa, A., Ariño-Altuna, M., Ovejas-Lara, R., Epelde-Juaristi, M. (2023) Supervisión: hacia un modelo colaborativo y transdisciplinar. Aranzadi.
- Campanini, A. y Luppi, F. (1996). Proceso metodológico. Servicio Social y modelo sistémico. Paidós Terapia Familiar.
- Canet Benavent, E. y Martí Trotonda, A. (2015) Els equips reflexius en la supervisió de Treball Social. TSNova nº 11, pp.9-17
- Cardona, J. C., & Vidal, J. F. C. (2009). Cómo determinar un contexto de intervención: Inventario para el análisis de la relación de ayuda entre el Trabajador/a Social y el Cliente durante la fase de estudio y evaluación de la situación problema. Portularia, 9(2), 17-35. <https://www.redalyc.org/pdf/1610/161013165002.pdf>
- Carrasco Coria, RM. (2013) Mediación familiar des del treball social. RTS nº198, pp. 41-49.
- Carrión, J. A. (2007). Técnicas de negociación. VI Encuentro de responsables de protocolo y relaciones institucionales de las universidades españolas. Universitat d Alacant.
- Coletti, M. i Linares, J. L. (comp.). (1999). La intervención sistémica en los servicios sociales

ante la familia multiproblemàtica. La experiencia de Ciutat Vella. Ed. Paidós, Colección Terapia Familiar.

- Escartín, M. J. (1992). Manual de trabajo social. Ed. Aguacilar, Colección Amalgama.
- Escartín, M. J., Palomar, M. y Suárez, E. (1997). Introducción al trabajo social II. Ed. Aguacilar, Colección Amalgama.
- Escoda, E. (coord.) (2012) Habilidades sociales y de comunicación del Trabajo Social. Ed. Tirant Humanidades
- Fernández, J. (1997). La supervisión en el trabajo social. Editorial Paidós.
- Fernández, T. y Ponce de León, L. (2012) Trabajo Social individualizado. Madrid: Ediciones Académicas.
- Fombuena, J., Montagud, X., y Senent, F. (2015) Métodos del Trabajo Social: individuos, grupos y comunidades. Tirant lo Blanch.
- Fustier García, N. (2023) Diagnóstico Social, una brújula para la acción del trabajo social. Nau Llibres.
- González Calvo, V. (2005) Contextos y técnicas en el Trabajo Social Familiar. En Graciela Tonon (comp.) Las técnicas de actuación profesional del Trabajo Social. Ed. Espacio.
- Jiménez Suárez, B.A. (2020) Mediación y Trabajo Social: dos conceptos que van de la mano. Trabajo Social Hoy, nº 89, pp. 27-38
- Lázaro, S. [et al.] (2007). Aprendiendo la práctica del trabajo social. Ed. Universidad Pontificia Comillas.
- Lillo Beneyto, A. (2007) Un modelo teórico práctico para el proceso de supervisión en Trabajo Social. Portularia, vol VII, nº1-2, pp. 123-138.
- Maroto Sáez, A.L. (2023) Cartas a los que empiezan. El trabajo social desde la perspectiva relacional. Ed. Ágora Relacional.
- Martín Muñoz, A. (2011) Mediación en conflictos versus mediación en Trabajo Social. TSNova, nº 87, pp.87-93
- Moreno, A. (ed.) (2014) Manual de Terapia Sistémica. Principios y herramientas de intervención. Ed. Desclée de Brouwer.
- Munera, P. (2007). El modelo circular narrativo de Sara Cobb y sus técnicas, Portularia, vol. VII, núm. 12, 85-106.
- Munuera-Gómez, MP (2012) J. M. Haynes, Perlman, Chandler y otros autores internacionales en el recorrido de mediación y Trabajo Social. Portularia, vol. XII, núm. 2, 2012, pp. 97-108.
- Navarro, J. (1992). Técnicas y programas en terapia familiar. Ed. Paidós, Colección Terapia Familiar.
- Ochoa de Alda, I. (1995). Enfoques en terapia familiar sistémica. Ed. Herder, Biblioteca de Psicología, Textos Universitarios.
- Payne, M. (2012): Terapia narrativa. Una introducción para profesionales. Paidós.
- Poyatos, A. (coord.) (2003). Mediación familiar y social en diferentes contextos. Nau Llibres / Publicacions de la Universitat de València.
- Puig i Cruells, Carmina (2011) Trabajo Social y supervisión: un encuentro necesario para el desarrollo de las competencias profesionales. Documentos de Trabajo Social, nº 49, pp. 47-73.
- Tonon, G. (comp.) Las técnicas de actuación profesional del Trabajo Social. Ed. Espacio.
- White, M. (2002) Supervisión como conversación de reescritura de la vida. En Autor. El enfoque narrativo en la experiencia de los terapeutas. Ed. Gedisa.
- White, M. i Epston, D. (1993). Medios narrativos para fines terapéuticos. Ed. Paidós.